

takto vadného vyhotovení rozsudku nemělo účinku naznačeného v § 416 c. ř. s. Již odvolací soud správně dovodil v napadeném usnesení, že doručení písemného vyhotovení rozsudku, jež mělo vytýkané nedostatky, není zmatečným, a stěžovatel sám uznává, že tento případ nelze podřadit pod žádnou ze zmatečností vytčených v § 477 c. ř. s., přes to však tvrdí, že doručením vyhotovení rozsudku bez podpisu a bez úředního ověření byl porušen zákon tou měrou, že jím nastala proti žalobci účinnost rozsudku podle § 416 c. ř. s. a že odvolací lhůta podle § 464 c. ř. s. nepočala od tohoto doručení běžeti. Stěžovateli nelze v tom přisvědčiti. Účelem doručení písemného vyhotovení rozsudku stranám jest především, by se strany mohly seznámiti s jeho podstatným obsahem a mohly proti němu použiti opravných prostředků. Co má rozsudek v písemném vyhotovení obsahovati za tímto účelem, ustanovuje zákon v § 417 c. ř. s. Účelem formalit předepsaných v § 79 org. zák. a § 216 jedn. řádu jest, by se písemnému vyhotovení rozsudku dostalo průvodnosti veřejné listiny podle § 292 c. ř. s. Vyhotovení rozsudku, jež bylo právnímu zástupci žalobcovu doručeno dne 26. června 1928, vyhovovalo předpisu § 417 c. ř. s., neboť stěžovatel sám uvádí, že mu nescházelo nic jiného, než stvrzovací doložka podle § 79 org. zák. a soudní pečeť podle § 216 jedn. řádu. Nedostatek těchto předepsaných formalit nebyl však nikterak na závadu, by se právní zástupce žalobcův nedověděl z doručného mu vyhotovení o úplném obsahu rozsudku ve smyslu § 417 c. ř. s., a nebylo tedy překážky, by nepodal proti němu včas odvolání. Nápravy formálního nedostatku mohl snadno dosíci u procesního soudu a také to skutečně učinil žádostí o doplnění doručného mu vyhotovení rozsudku, kterou ovšem podal teprve po uplynutí odvolací lhůty. Na běh odvolací lhůty nemohla však tato žádost míti vliv, což lze odvoditi i z ustanovení § 424 c. ř. s., podle kterého ani jednání o opravě skutkové podstaty rozsudku neb o doplnění rozsudku nemá vlivu na běh lhůty pro podání opravných prostředků proti rozsudku, ač v takových případech může jíti o nedostatky mnohem závažnějšího rázu, než jest nedostatek formalit vytýkaný stěžovatelem. Z toho všeho plyne, že rozsudek se stal podle § 416 prvý odstavec c. ř. s. proti žalobci účinným již doručením písemného vyhotovení rozsudku dne 26. června 1928, a, poněvadž odvolání žalobcovo bylo podáno teprve dne 8. září 1928 a šlo o věc feriální podle § 225 čís. 7 c. ř. s. v doslovu zákona ze dne 19. ledna 1928, čís. 23 sb. z. a n. (viz rozhodnutí čís. 7776 sb. n. s.), odmítl je odvolací soud podle §§ 468, 471 čís. 2 a 474 c. ř. s. právem jako opožděné.

Čís. 8580.

Zaručil-li se kdo za pohledávku a vydal věřiteli směnky s tím, že jest věřitel oprávněn směnky zpeněžit, nesplní-li dlužník, byl věřitel oprávněn, nesplnil-li dlužník, postoupiti směnky třetímu, jenž převzal dluh, vymíniv si vydání směnek. V takovém případě nemůže se domáhati ru-

čitel na věřiteli vydání směnek. Přivolení ručitele k výměně dlužníků může se státi i dodatečně.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1928, Rv II 320/28.)

Žalobce zaručil se žalované za část pohledávky, která jí příslušela proti Karlu B-ovi, a vydal jí za tím účelem záruční směnkou, přiznav jí právo, zpeněžit směnkou, kdyby Karel B. nevyhověl svým smluvním povinnostem. Vladimír Č. převzal dluh B-ův, výslovně si vymíniv, že mu budou vydány záruční směnkou. Žalobu o vrácení směnky o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Jest dáti za pravdu odvolateli, že provedenými důkazy nelze mít za prokázáno, že smlouvou ze dne 14. června 1926 mezi žalovanou a Č-em byla zrušena smlouva ze dne 26. dubna 1926 mezi žalobcem a žalovanou; přesvědčení prvního soudu o tom, že se tak stalo, jest mylné. Ke zrušení vůbec nemohlo dojíti, poněvadž šlo o dvě smlouvy, z nichž i ta i ona byla uzavřena mezi jinými stranami. Proto nemohla býti první smlouva mezi žalobcem a žalovanou zrušena smlouvou mezi Vladimírem Č-em a žalovanou firmou; kromě toho obě smlouvy byly různé povahy. První smlouvu i s dopisem žalobcovým ze dne 30. dubna 1926 jest považovati za smlouvu rukojemskou podle § 1346 a násl. obč. zák. Neboť podle jejího doslovu dal žalobce žalované straně krycí směnkou na 28.000 Kč, kterýžto peníz jí byl dlužen B.; platy B-ovy měly býti zúčtovány napřed na jejich první dluh 25.840 Kč, potom teprve na druhý dluh 28.000 Kč. Směnkou jako krycí měly zůstat u žalované, dokud B. bude dluh spláceti, mohou však býti žalovanou vydány, kdyby B. prokázaně nevyhověl svým smluvním povinnostem. Ze smlouvy té jest zřejmě viděti, že B. si měl dluh spláceti sám a že žalobce přistoupil jen k části dluhu B-ova 28.000 Kč jako rukojmí podle § 1346 obč. zák. Jestliže by totiž B. neplatil nic (ať na první nebo na druhý dluh) směla si žalovaná opatřiti zaplacení 28.000 Kč vydáním žalobcových směnky znějících na 28.000 Kč t. j. jejich eskontem. Ze znění smlouvy i z řečeného dopisu jest viděti, že nemínil žalobce jako rukojmí zaplatiti 28.000 Kč hotově, nýbrž že dal žalované jen právo vyplniti krycí směnkou a opatřiti si peníze jejich vydáním. Proto nebylo třeba ujednávat, komu mají býti směnkou po zaplacení dluhu B-ova vráceny. Také proto nebylo takového ujednání třeba, že žalovaná firma podle zákona byla by povinna vrátiti směnkou žalobci, kdyby tento byl za žalovaného zaplatil dluh, za který ručil krycími smenkami (§ 1358 obč. zák.). Avšak, jak zjistil první soud obchodními knihami žalované a svědky, B. na dluh žalované nezaplatil nic a žalovaná nepoužila práva na vydání krycích směnky žalobcem jí odevzdaných. Dne 14. června 1926 uzavřela žalovaná s Vladimírem Č-em smlouvu, kterou se tento zavázal zaplatiti jí za B-a 30.000 Kč a proplatiti směnkou žalobcovy znějící na 28.000 Kč, na vyrovnání veškerých vzájemných nároků mezi B-em a žalovanou. Tuto smlouvu jest považovati za převzetí dluhu podle § 1405 obč. zák., neboť za souhlasu věřitele Vladimír Č. prohlásil, že přejímá dluh B-ův. Žalovaná firma se zavázala pro případ, že se tato

dohoda uskuteční, vzdáti se zástavního práva, váznoucího na svršcích B-ových ve prospěch Č-ův a vydati tomuto směnky po jejich proplacení. Z této části smlouvy ze dne 14. června 1926 jest patrné, že strany skutečně zamýšlely převzetí dluhu B-ova Č-em; neboť si byly vědomy, že vedlejší práva pohledávky změnou v osobě zůstávají nedotčena. Zde šlo o zástavní právo žalované váznoucí na věcech B-ových pro jeho dluh a o rukojemský závazek žalobcův do výše 28.000 Kč. Neboť tento jako rukojmí ručí do převzaté výše i při změně v osobě dlužníkově, jestliže s touto změnou souhlasil (§ 1407 druhý odstavec obč. zák.). Z toho viděti, že žalovaná ve smlouvě s Č-em nezamýšlela zrušení rukojemského závazku žalobcova, neboť jinak by nebylo do smlouvy pojata ustanovení o vydání proplacených směnek Č-ovi. Uvážiti jest ještě, zda žalobce souhlasil se změnou v osobě dlužníka. K této otázce jest přisvědčiti. Nebylo třeba žalobcovy přítomnosti při smlouvě ze dne 14. června 1926, nebylo třeba ani výslovného žalobcova souhlasu k tomu, by Č. převzal dluh B-ův, stačí byl-li tento souhlas dán žalobcem jeho konkludentními činy (§ 863 obč. zák.). Správně první soud dospěl k přesvědčení, že žalobce konkludentními činy dal svůj souhlas na jevo, neboť zjistil první soud svědkem Dr. R-em, že po 14. červnu 1926, kdy smlouva byla sjednána, žalobce přišel do kanceláře Dr. R-a, tam si smlouvu přečetl a nevzněl proti ujednání námitky. Dále zjistil první soud svědkem Č-em, že tento několik dní po uzavření smlouvy sdělil se žalobcem, že směnky dostane on (Č.), načež žalobce odvětil, že nebude činiti překážky. Podle toho, co řečeno, nemá žalobce práva na vydání směnek. Neboť jednak směnky dosud ručí žalované až do úplného zaplacení dluhu B-ova, jednak směnky po úplném zaplacení dluhu toho Č-em musí žalovaná vydati Č-ovi podle řečené smlouvy (§§ 1407, 1422 obč. zák.). Žalobce totiž jako rukojmí podle svého rukojemského závazku ze dne 26. dubna 1926 ručí za B-a, t. j. za zaplacení dluhu u žalované i Č-ovi (§ 1407 obč. zák.), poněvadž souhlasil s převzetím dluhu B-ova Č-em. Kromě toho první soud dále zjistil obchodními knihami žalované a svědky, že dluh B-ův u žalované dosud nebyl zcela zaplacen; podle hořejších vývodů ručí žalobcovy směnky žalované i za nedoplatek. Mylným je tedy právní názor odvolatelův, že jeho rukojemský závazek pomínul. Namítá sice Č., že žalované zaplatil již celý dluh B-ův a sice zbytek 4120 Kč započtením na svou vzájemnou pohledávku, kterou měl za žalovanou. Zdali skutečně k započtení tomu došlo, čili nic, tím není třeba se zabývati, neboť ani, kdyby tomu tak bylo, neměl by žalobce nároku na vydání sporných směnek a následkem toho nedostává se mu aktivního oprávnění k tomuto sporu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jak nesporno zaručil se žalobce žalované za část pohledávky, která jí příslušela proti Karlu B-ovi, a vydal jí za tímto účelem záruční směnky na 28.000 Kč. Žalovaná byla podle ujednání oprávněna zpeněžit směnky, kdyby Karel B. nevyhověl svým smluvním povinnostem. Jak soudy niž-

ších stolic mají za zjištěno, nevyhověl Karel B. těmto svým povinnostem, nabyta tudíž žalovaná práva zpeněžití směnky a byla proto také oprávněna postoupiti je Vladimíru Č-ovi, který převzal jejich proplacení. Tento převzal ovšem dluh B-ův, nikoliv však bezpodmínečně, nýbrž výslovně si vymínil, jak soudy nižších stolic mají za zjištěno, že mu musí býti vydány záruční směnky. Právem již odvolací soud poukázal nejen na ustanovení § 1407 obč. zák., nýbrž i na ustanovení § 1422 obč. zák. Nelze přisvědčiti právnímu názoru dovolatelovu, že tato zákonitá ustanovení nemohou vedle sebe obstáti. Pokud se Č. zavázal, že zaplatí žalované B-ův dluh, přicházejí v úvahu ustanovení § 1405 násl. obč. zák., pokud si však při tom vymínil, že mu musí po zaplacení dluhu býti vydány žalobcovy směnky, platí § 1422 obč. zák. Podle toho jest žalovaná povinna vydati směnky Č-ovi, až tento zaplatí převzatý dluh B-ův. Dovolatel byl by jen tehdy oprávněn žádati na žalované vydání smének, kdyby B. sám byl vyhověl svým smluvním povinnostem anebo kdyby tak byl učinil za něho Č. bez oné výhrady. Ovšem by nemohlo býti řeči o tom, že dovolatel ručí také Č-ovi již podle ustanovení § 1407 obč. zák. V tomto směru nelze přisvědčiti právnímu názoru odvolacího soudu. Převzal-li však Č. zaplacení B-ova dluhu jen proto tomu, že mu budou postoupeny záruční směnky žalobcovy, není žalobní nárok na vydání smének opodstatněn. Že Č. dostal za převzetí dluhu také obchod a svršky B-ovy, nerozhoduje, an si výslovně vymínil, že musí kromě toho též dostati záruční směnky, s čímž i B. souhlasil, jak soudy nižších stolic mají za zjištěno. Dovolatel jest tudíž na omylu, domnívaje se, že jeho rukojemský závazek zanikl. Za daných předpokladů nemohlo se tak státi i kdyby nebyl přivolil k výměně dlužníků. Že by se toto přivolení muselo státi před jednáním aneb aspoň při jednání, kterým se dlužníci vyměňují, není zákonem žádáno a stačí tudíž i dodatečné přivolení. Právem usoudil odvolací soud ze zjištěných okolností, že dovolatel mlčky udělil přivolení k výměně dlužníků a že také svolil k tomu, by směnky byly vydány Č-ovi. Soudy nižších stolic proto nepochybily, dospěvše k úsudku, že se dovolateli nedostává oprávnění k žalobě. Nebylo tudíž zapotřebí v tomto sporu zjistiti, zdali část dluhu, za kterou se dovolatel zaručil žalované, byla již Č-em zapravena čili nic.

Čís. 8581.

Strana nemůže si stěžovati do toho, že soud uvěřil jejímu přednesu, aniž provedl o něm nabídnutý důkaz výslechem stran.

Ředitel stavebního a bytového družstva není oprávněn prominouti nájemné.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1928, Rv II 585/28.)

Výpověď stavebního a bytového družstva žalovanému z domku ponechal procesní soud první stolice v platnosti, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.